

מסורת הש"ס

(א) ואבות פ"ב מ"ד.
(ב) יומא ט"ז. (ג) ליל וואה.
(ד) ר"ה י"א. ימות סד.
(ה) ושבח ל' ח"ס. ט. סהדרין.
(ו) קדושין לג. וישיב.
(ז) לקמן לג. נדה ט"ז.
(ח) לקמן.
(ט) מוסאסא פ"ג ס"ג.
(י) לקמן לג. תענית ג.

תורה אור השלם

הנהגות הב"ח

- (א) תוס' ד"ה ליע וכו' מביאנו.
- (ב) ריב לעל בסיך דף ט"ו פס' משנן בדין הדין
- (ג) ר"ה ממנו וכו' היט דורק הספק החולל חזל בדואר החשבון וחומשני

הגהות הער"א

(M) ביום נקרא אתה עונה.
כ"ב כי אתה עונה בכל יום.
ג' ר"ף ור"ש ועין
רמב"ם:

מוסף רש"י

גמיר. מקור: מחסותי
(פסחים נב.) מקור: כדי
מקומי (פסח ה.) בראש
השנה נפקדו שרר רחל
והנה. כל זמורה לנשים
ונגר פליט הירון (כ"ד
יא ובקעי' יבמות ד:). כ"ד
ורבנו. דנה חפלה חתנה
מזנים נתפלה שלמה עד
כ"ד, ולא כ"ד ברכות
לפניהם. וכל נכירם (שבת
ל.) אימרה ברבה רביעית
בפני עצמה. להכללה
בתחיל עצמה ולפי טעם
במנו הדעת (גדה ה.)

רבינו גיסים

תני כיד הדעיותא כנגד מי
אמר ר' חלבו כנגד ר' ה
רננה שאמר שלמה. ר' ה
פילא פשוט חלבו כחלבו
אחי יצחק פסקין וברב
מי ר' הרשנא וזהו ב' ר' חלבו
ור' שמואל כנגד ר' ח
עמיסין וזה חלה תתה
שחבוין כפרסא שלמה
ואית בגמרא בפ' משקין
וזה השלחין (מועד קטן דף ט'
ב) ובמירל כל שישאר לי שלם
חלק דף ק"ק כעשה שנה
שלמה את בית המקדש
ובקש להניסין ארון לביית
קדש קדשים וזכר נעתי
אז בזה מאמר ר' חלבו כנגד

וְהָיָה כְּדַמְתָּרְגֵּמִין וְיִשְׁקֶף וְאֶסְחָרִי
לְרַשְׁעָתוֹ פְּעָמִים שְׁחֹרֵר וְנַעֲשֶׂה
י"ג דף סו.) שֶׁהֵרֵג חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל:
וְחֹזֵר לְרַשְׁעָתוֹ: דְּאֶסְחָל כֵּה.

והשקיף בה שנים ושי
אמאי לא העלוהו והא
"מעוה בכל הברכות
בברכת הצדוקים מעו
מין הוא שאני שמוא
וניחוש דלמא הדר
טבא לא הוי בישא
צדיק מצדקתו ועשה
אבל צדיק מעיקרו
הענין הנעשה נדון

וְאֵלֶּיךָ יִשְׁמְרוּן עַל יְדֵי
כָּל שֶׁשֶׁם בְּכֻחוֹנָה
וּלְכֻסָּף נִשְׁשֶׁה צְדִיקָה
הוּא יוֹחֵזֵן רַבָּא אִמְרֵי
יְנָא רִשְׁעֵי מַעֲקֵרוֹ וְיוֹחֵז
לְאֲבִי אֵלָּא לְרַבָּא
צְדִיק מַעֲקֵרוֹ נִמְיָ דִּלְ
אִמְרֵי לֹא אִסְקוּהוּ
דְּאֲתַחֲלִי בְּהָ דְאִמְרֵי
וְאִתִּימָא רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ
שְׁלֵא הִתְחִיל בְּהָ אִבֵּי

הני שבע דשכחא כנגד
שאל כנגד שבעה
המים הני תשע דר"ק
דמן קרטיגין כנגד
חנה בתפלה דאמר
נפקדה שרה רחל וחו
רתעניתא כנגד מי א"ר
שומר שלמה בשע
קדשי הקדשים אי הכ
אימת אמרינהו שלמ
ומי קומא דהמא

אמר ר' יוחנן בן זכאי
אומר מעין שמנה עשר
וברכה ושמואל אמר
ותסלה לנו להיות גאו
מארבע תקבץ והתועה
צדיקים בבנין עירך ו
לכן יש משיח טרם
עלה אביי אמאן דמי
כולה מתפלל אדם ו
שצריך לומר הברכה

תפלת השחר פרק רביעי ברכות

כח.

לוי' ע"ה אב"י אסאן דמצ"י הבינו. והי' קי"ל ויש ספרים דמסיק ה"מ במחל אכל בדרך שרי כדמשמע במילתין (ה) גבי רבי יוסי וכו' :

וַיִּבְלָלָהּ בְּחֵינֶיָּהּ. וְהָא דְלִמְרִינָן כִּפְ"ק דְּנֵדָה (דף פ:) כֹּל הַשָּׁנָה כֹּלֵה מַחֲסַל אֲדָם י"ח חוץ מִמִּזְבֵּחַ יוֹ"כ מִפְּנֵי טוֹרַח כְּבוֹד מִפְּנֵי הַתְּעִיבָה יוֹ"כ מִפְּנֵי אֲשֶׁר הָיָה יוֹ"כ שְׁלִימוֹת מִפְּנֵי אֲשֶׁל הַבְּדֵלָה בְּחוּלֵן הַדַּעַת וְחִימָה אֲמַי לֹא פִּרְךְ וְנִכְלָה בְּהֵינֵינוּ וְיִחַל דְּלֹא דָמִי דְּהִסָּס כֹּל הַשָּׁנָה כֹּלֵה מַחֲסַל יוֹ"כ וְאִין לֵנו לְהִשְׁקוֹת וְנִכְלָה מִכֵּל מִדֵּי לִשְׁנוֹת מִמֶּנָּה שֶׁל כֹּל הַשָּׁנָה אֲזַל הֵכָּא שְׁכַל הַשָּׁנָה מַחֲסַל הֵינֵינוּ פִּרְךְ שְׁפִיר לִמֵּה לִי לִשְׁנוֹת מִמֶּנָּה שְׂבִיל אֲחֵה שְׁוֹנָתָה וְנִכְלָה הֵינֵינוּ: **מִפְּנֵי** שִׁבּוֹר לְאֻמְרָה בְּשִׁוּרָה

[illegible]

מי א"ר חלפתא בן
 לות שאמר דוד על
 כנגד מי א"ר יצחק
 עה אזכרות שאמרה
 שו^ה בראש השנה
 הני עשרים וארבע
 חלבו כנגד כ"ד רגנות
 שהכנים ארון לבית
 כל יומא נמי נמריניהו
 ביומא דרחמי אנו
 להני רבי והעניני

עשרה עוד פעט אחרת אסור
 שגראה כמוסף על הכריתות והא
 לחמר לעיל (דף כה.) ולואי שיחפלו
 אדם כל יום (ה) היינו דוקא ספק
 התפלל אבל דלוי אוקמינן לעיל
 שפסוק אפי' תחלעז ברהב בשמילת
 בפרק מי שחמו (סג) ומה ששילח
 כצור שונה בכוון היינו להוציא רבים
 ידי חובתן ומה שמחפלו בלחש היינו
 כדי להסיר תפלתו מדוקמינן בפרק
 בתרא דר"ה (דף לז.):

הא

ה: מאי מעין שמנה עשרה רב אמר מעין כל ברכה ביננו ה' אליהו לדעת דרכך ומול את לבבנו ליראתך ורחקנו ממכאובינו ורשענו בנאות ארצך ונפוצותינו על דעתך ישפמו ועל הרשעים תניף ידך וישמחו תקון היכלך ובצמיחת קרן לדוד עבדך ובעריכת נר רא לא אתה תענה ברוך אתה ה' שומע תפלה לייט לי הבינו אמר רב נחמן אמר שמואל יכל השנה יינו חזין ממוצאי שבת וממוצאי ימים טובים מפני זונן הדעת מתקין לה רבה בר שמואל ונימרה ברכה

ראתנו "ר"ע אומר לאומרה ברכה רביעית בפני עצמו
דינו כר' עקיבא והשתא נמי נעבד כל השנה כולה
אי לא תקון קדש נמי שבע תקון תמני לא תקון
ינו המבדיל בין קדש לחול קשיא: אמר רב ביבי
מימות הגשמים מפני שצריך לומר שאלה בברכת
בנאות ארצך ותן מל ומטר אתי לאטרודי אי הכי
כיון דאתיא בתחלת צלותא לא מטרדי הכא כיון
דורה בשומע תפלה דא"ר נתנחום אמר רב אסי מעה
שאלה בברכת השנים אין מחזירין אותו מפני שיכול
אין אותו מפני שיכול לאומרה על הכוס מעה שאני;
ורות גשמים בתחיית המתים מחזירין אותו שאלה
שומע תפלה והבדלה כחונן הדעת אין מחזירין אותו
זוכיר גבורות גשמים בתחיית המתים מחזירין אותו
עת אין מחזירין אותו מפני שיכול לאומרה על הכוס
משליח צבור אי הכי האי מפני שיכול לאומרה בשומע
י ואידי ביחיד ול"ק ה"א דאדכר קודם שומע תפלה
הא

ולא חזינו רבנן קשיאי דהוּוּ מחו בדידיהו, ש"מ דהלכתא כותיה דרב. לייט עלה אביי לייט אביי. אמר ר' תנחום אמר רב אסי טעה ולא חזקיר גבורות נשמים בתחיית המתים וכו'. ונשיא בטל וברוחות לא חיובו כחמים להחייב ואם כן להחזיק מוכיז, לא דאמי הווא דמיקל להוואו לשנים או שלא אמר גבורות נשמים מחזירין אחוה. כהוואו דלא אייכר לא טל ולא מסר.

עין משפט
ור מצודה

מזו א ב ח' פ"ו מהל'
 חפלה הל' ג סמג עשין
 יע עוש"ע אי"ת ס"ר קטו
 סעף א:

כחז ב ד ה מ"ח פ"ב שס
 ה"ל (3) ג ד טמז שס
 טושי"ע א"ח טמן קי טפ"ק
 א:
 כחז ב מ"ח פ"ב שס ה"ל ה
 טמז שס טושי"ע א"ח
 ס"י קד טפ"ק ה:
 ג ד מ"ח שס הלכט ט טמז
 שס טושי"ע א"ח ס"י קד
 טפ"ק ד:
 טז ה מ"ח שס ה"ל ד טמז
 שס טושי"ע א"ח טמן
 רלד טפ"ק א:
 זב ה מ"ח שס ה"ל ט טמז
 שס טושי"ע א"ח טמן
 קד טפ"ק א:

דבינו חננאל

[illegible][illegible]

ברכה וברכה כאשר פירשנו
אמאן דמצלי הבינו. ואע"ג
ושלמי: אמר ר' ועירא בשם
דלא מצלי ולא מיקל, בגשם